

**LIETUVOS MUZIKOS IR TEATRO AKADEMIJOS STUDIJŲ MIESTELIS
OLANDŲ G. VILNIUJE**

607190

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

KULTŪROS POLIGONAS

Vietoj tankų lauke - muzikos harmonija, kino iliuzija, konfliktas teatre

Vizija

Siekiant sukurti unikalią studijų, meno ir mokslo erdvę, kurioje būtų kuriama sėkminga Lietuvos muzikos, teatro, šokio ir kino ateitis, šio projekto rengėjų vizijoje buvusi militaristinė teritorija transformuojama į „Kultūros poligoną“. Ši koncepcija pasirinkta įvertinus būsimo mokslo ir kultūros komplekso organišką integraciją į urbanistinę, kultūrinę ir gamtinę aplinką bei istorinį vietos kontekstą svarbą, atsižvelgiant į menų sintezės, tarpdiscipliniškumo ir kūrybiškumą bei harmoniją skatinančias geštalpsichologijos idėjas.

„Kultūros poligonas“ – mokslo ir menų kompleksas, kurio svarbiausi akcentai:

- 1) architektūros ir aplinkos sinergija
- 2) harmonizuojanti, kūrybiškumą skatinanti architektūrinio komplekso visuma
- 3) meninių eksperimentų ir idėjų susitikimus aktyvuojanti erdvių dinamika

Architektūrinė koncepcija

Esminis leitmotyvas architektūrinėje koncepcijoje – *maskuotės* principas. Šis principas „Kultūros poligonui“ suteikia vizualinio išskirtinumo, taip pat pabrėžia skirtingų komplekso elementų sintezę. „Kultūros poligono“ atveju maskuotė maksimalizuoja tvarios architektūros ir gamtinės aplinkos darnų sambūvį, minimalizuoja antropogeninės veiklos vizualinį poveikį aplinkai.

Maskuotės principu siekiama panaikinti formas, silueto, paviršiaus vizualinius kontrastus su aplinka. Šio siekio įgyvendinimui pasitelktas vienas iš geštalpsichologijos principų, teigiančių, kad žmogaus psichologija aplinką suvokia kaip visų suvokiamų dalykų, jungiamų į tam tikrą, nesąmoningai pildomą trūkstantomis detalėmis harmoningą daiktų visumą. Tokiu būdu daiktinės aplinkos, kaip vientiso suvokiamo objekto estetinė visuma yra harmonizuojama ir tampa užbaigta. Tokia formų ir psichofiziologinio komforto dermė žmogui nekelia socialinės įtampos ar priešpriešos, harmonizuoja, skatina kūrybiškumą, o projektuojamos architektūrinio komplekso daiktinės visumos vienovė, tikėtina, gali tapti visuomenę konsoliduojančiu veiksmu, kultūrinio tapatumo ženklu.

Šia mintimi vadovaujantis projekto autoriai siūlo ne tik darnų aplinkos ir antropogeninio poveikio formų sambūvį, bet ir detalių suderinamumą. Poligono kaip *daugiakampio* prasmė koduojama pasirinkto „art deco“ stiliaus improvizacijoje per geometrinio rašto kartotę. O poligono kaip *bandymų vietos* prasmė pritaikoma tiek pastatų vidaus, tiek sklypo planavime, siekiant užfiksuoti laisvai išsidėstančias, pulsuojančias, daugiakampes, asimetriškas erdves, kurios pritaikomos poilsiui, improvizacijai, neformaliems skirtingu meno sričių susitikimams.

Komplekso sąsajos su kontekstu

Vadovaujantis Vilniaus m. Bendroju planu iki 2015m., planuojama teritorija priskiriama prioritetinių konvertuojamų teritorijų grupei. Projekte buvusią militarinę teritoriją siekiama integruoti į teritoriją greta Kalnų parko, į miesto struktūrą per takų sistemų tęstinumą, sukuriant prielaidas lankytojų srautams valdyti. Tokiu būdu šiai miesto daliai formuojamas kūrybinio, visuomeninio centro įvaizdis.

Planuojamo užstatymo tūrių mastelis, išoriniai parametrai, artimi gretutiniam užstatymui, kompozicinės kryptys tęsia gretimo užstatymo užduotas kryptis ir komponavimo principą.

Teritorijoje esantys kultūros paveldo objektai: koplyčia ir ūkinis pastatas išsaugomi, o fachverkinio sandėlio fachverkas numatomas eksponuoti vidinėse Muzikos fakulteto pastato erdvėse. Koplyčios pastato erdvė pritaikoma multifunkcinei kamerinių meno renginių, akcijų paskirčiai. Ūkinis pastatas rekonstruojamas ir pritaikomas Teatro ir kino fakulteto poreikiams.

Naujas užstatymas atitraukiamas nuo kalvų šlaitų, koncentruotas, planuojamas iki atkuriamos Parako gatvės. Kiemą kertanti Parako gatvės dalis pritaikoma tik pėsčiųjų ir dviračių transportui.

Terasos ir teritorijos šlaitai želdinami ir pritaikomi rekreacijai bei renginiams po atviru dangumi ties Parako gatvės trąša. Priešais didįjį komplekso kiemą numatoma vieta lauko scenai bei išnaudojant esamą terasuotą teritorijos reljefą suformuojamas amfiteatras, kuris gali būti naudojamas kaip reprezentacinė lauko renginių erdvė. Numatomų teritorijos archeologinių tyrimų metu aptiktus radinius siūloma eksponuoti šalia tako, vedančio link koplyčios.

Užstatymo parametrai

Projektuojamoje teritorijoje nėra planuojamas automobilių judėjimas, išskyrus spec. paskirties transportą. Privažiavimai prie komplekso: iš Olandų gatvės ir Vainiūno gatvės, kuris naudojamas privažiavimui prie vidinių kiemo korpusų ir ūkinių salių bloko aptarnavimo patalpų. Projektuojama teritorija siūloma dalinti į zonas:

1) rekreacinę, bendro naudojimo su priklausomu želdynu zoną pietinėje teritorijos dalyje, kurioje numatoma koncertinė-meninė, reprezentacinė bei rekreacinė veiklos;

2) kompaktiškai urbanizuojamą zoną su sekančiais techniniais rodikliais:

2.1. užstatymo plotas – 9596,74kv.m.; tankis – 20,2%; intensyvumas – 45.26%;

2.2. komplekso pastatų statybiniai tūriai:

1 etapas . Teatro ir kino fakulteto blokas – 25374 m³

2 etapas .Teorinių paskaitų blokas – 17603m³

3 etapas. Muzikos fakulteto blokas – 22288 m³

4 etapas. Salių blokas – 29778 m³

5 etapas. Administracijos blokas – 7985m³

6 etapas. Bendrabutis – 15240 m³

2.3. komplekso pastatų bendri ir naudingi plotai (atskirai kiekvienam pastatui):

1 etapas. Teatro ir kino fakulteto blokas – 4780 m²; infrastruktūros patalpos – 955 m²

2 etapas. Teorinių paskaitų blokas – 2348 m²; automobilių saugykla – 2458m²

3 etapas. Muzikos fakulteto blokas – 4236 m² ; infrastruktūros patalpos – 260 m²

4 etapas. Salių blokas – 3395 m²

5 etapas. Administracijos blokas –1046m²; automobilių saugykla – 1100m²

6 etapas. Bendrabutis – 3488 m²;

3) automobilių parkavimo zonas: prie pagrindinio patekimo į teritoriją nuo Olandų g. kasdieniams poreikiams personalui, svečiams, bendrabučio gyventojams (~200vt.) ir automobilių (~50vt.) bei dviračių saugojimo vietą prie patekimo į teritoriją Vainiūno – Parako gatve personalui, aptarnaujančiam transportui. Renginių metu automobilių stovėjimas siūlomas Olandų g. aikštelėje prie ritualinių paslaugų įstaigos.

Konstruktyvas, preliminariai siūlomos medžiagos

Pastatų konstrukcinė struktūra – kolonų ir perdangų karkasas. Karkaso statyba planuojama iš gelžbetonio konstrukcijų, maksimaliai panaudojant vietinių gamintojų medžiagas ir gaminius. Pagal korpusų patalpų charakterį parenkamos monolitinės kolonos, perdangos, taip pat surenkamos konstrukcijos, leidžiančios statybos procese taupyti resursus ir sumažinti bendrus kaštus.

Pastatuose diegiamos technologijos, eksploatacija

Pastatuose rekomenduojama diegti išmaniąsias būsto technologijas (angl. ~Smart House~), kurios optimizuotų patalpų mikroklimatą, leistų efektyviau taupyti ir padidintų pastatų valdymo patogumą:

- 1) išmanioji šildymo sistema palaikanti skirtinguose komplekso blokuose tinkamą patalpų temperatūrą ir prisiderinanti prie pastatų ir patalpų darbo ritmo.
- 2) išmani ir ekonomiška apšvietimo sistema. Pastatuose rekomenduojama įrengti led šviestuvus, būvio jutiklius, reguliuosiančius apšvietimo sistemą, kuri padėtų sutaupyti elektros energijos išlaidas.
- 3) išmani langinių ir stoglangių sistema, siusieta su šviesos ir temperatūros jutikliais. Sistema padėtų reguliuoti patalpų temperatūrinius ir šviesos pokyčius.

Tvarumas

Pastato eksploatacijos principas – *nenaudojimas yra taupymas*.

Pastatų energetinis balansas ir energijos taupymas, maksimaliai saugant gamtą, racionaliai naudojant resursus ir paliekant minimalų poveikį aplinkai — svarbiausi šiuolaikinės architektūros uždaviniai, todėl statyboje turi būti taupus energijos naudojimas, kaip galima efektyvesnės termoizoliacinės medžiagos bei išmaniosios technologijos.

Planuojamų pastatų tūriai – kompaktiški. Fasadų angas (langus, duris) siūloma uždarinėti termoizoliacinėm langinėm naudojant efektyviausias medžiagas (kaip Vacupor ir pnš.).

Labai svarbus turėtų būti ir naudojamų medžiagų ilgamžiškumas, atsparumas agresyviai atmosferiniam poveikiui bei vandalizmui.

Statybos etapai

Teritorijos užstatymas numatomas koncentruotas, tačiau atkiris pastatais, todėl statybos gali būti vykdomos atskirais etapais, palaipsniui plečiant visą planuojamą užstatymą.

Pirmajame etape numatoma sutvarkyti arčiausiai gamtos esanti teritorija, atkurti ir suformuoti Parako gatvės trasą, Vainiūno g. gale įrengti parkingą, rekonstruoti esamą paveldosauginį pastatą ir pastatyti Teatro ir kino fakultetą. Antrajame – teorinis blokas, trečiajame – Muzikos fakultetas, ketvirtajame – Salių blokas, penktajame – administracijos patalpos, šeštajame – bendrabutis, teritorijos gerbūvio sutvarkymas, amfiteatro bei pagrindinės scenos lauko renginiams įrengimas.

Kiekvieno vėlesnio etapo statiniai prie jau pastatytų planuojami sujungti trečio aukšto lygyje uždaromis galerijomis – vidinei studentų ir personalo komunikacijai, kuri bus susieta pastatų koridorių ir holų sistema.

Statybos kaina (atskirai kiekvienam statybos etapui)

1 etapas. Teatro ir kino fakulteto blokas – 4.780.000 eur; infrastruktūros patalpos , gerbūvis –797.000 eur

2 etapas. Teorinių paskaitų blokas – 2.348.000 eur; automobilių saugykla –1.229.000 eur

3 etapas. Muzikos fakulteto blokas – 4.236.000 eur; infrastruktūros patalpos – 263.000 eur

4 etapas. Salių blokas – 6.771.000 eur

5 etapas. Administracijos blokas – 1.046.000 eur; automobilių saugykla – 550.000 eur

6 etapas. Bendrabutis – 2.441.000 eur; gerbūvis –1.698.000 eur

Bendra kaina 26.159.000 eur

LITHUANIA MUSIC AND THEATER ACADEMY CAMPUS

OLANDŲ STREET, VILNIUS

607190

EXPLANATORY TEXT

CULTURAL POLYGON

Instead of tanks in display – there is harmony in music, illusion in cinema, drama in theatre

Vision

The main goal is to create unique space where future of Lithuania's music, dance, theater and cinema will be shaped. Former militaristic area is transformed into „Cultural Polygon“ (in lithuanian besides having geometrical meaning polygon also means „training/testing ground“). This concept was chosen after careful examination of the need to create harmonious relationship of the current urbanistic, historic and natural context as well as the need to create spaces which through gestalt psychology ideas would emphasize creativity and harmony and would create opportunities for interdisciplinary synthesis.

„Cultural Polygon" – its an art and education complex, which emphasizes:

- 1) Synergy between architecture and environment;
- 2) Harmonizing and creativity inducing unity of the campus;
- 3) Various spaces that create opportunities for interdisciplinary experiments and exchange of ideas.

Architectural concept

The main idea that shapes architecture of the campus is Camouflage. It provides unique visual qualities and binds all the elements of the campus into one. In the case of „Cultural Polygon“ camouflage reinforces harmonious relation between nature and sustainable architecture as well as minimizes the visual effect of anthropogenic elements.

Concept of Camouflage blends shapes and silhouettes avoiding contrast with the nature. One of the main ideas of gestalt psychology states, that human mind perceives environment in its entirety only when consciously perceived details are mixed with subconsciously generated details which are meant to „fill the gaps“. By this principle physical environment, when perceived in its entirety, is harmonized and complete. Camouflage creates psychophysiological comfort that harmonizes with the spirit of creativity and does not create social tension. The academy campus as a whole is likely to become consolidating element in the society – a symbol of cultural identity.

Following this idea, besides creating harmonious relation between architecture and nature, camouflage also plays its role in architecture details. Polygon (as a geometric term) is expressed in „art deco“ improvisation using repetition of geometrical pattern. Polygon (as a training/testing ground) is expressed in indoor and outdoor spaces in an attempt to create asymmetric, creativity pulsating spaces that are used for recreation, creative improvisation, informal interdisciplinary meetings.

Relation with the context

According to 2015 Vilnius masterplan LMTA campus territory is noted as one of the prioritized territories that are in need of conversion. Former militaristic area is being integrated into structure of the city and Kalnų park by creating new path system which supplements existing framework.

The scale of the buildings in „Cultural Polygon“ resembles the scale of the surrounding buildings. Compositional axis are shaped by the context.

Two of the listed buildings (the Chapel and the Utility building) are preserved. The fachwerk of the warehouse is exposed in the interior of the Music faculty building. The Chapel is designated for multifunctional chamber scale events. The Utility building becomes part of the Theater and Cinema faculty.

New development keeps a respectful distance to the hills and is concentrated on the North side of historic Parako street which reborns as a path for pedestrians and cyclists.

Terraces and slopes that are located by the Parako street are adapted for recreation and outdoor events. The outdoor stage and amphitheater uses existing topography and is placed in front of the main courtyard on the other side of Parako street. All the artifacts that are possibly going to be found during archeological diggings can be displayed along the path leading to the Chapel.

Spatial parameters

Car traffic through LMTA campus territory (except service transport) is not allowed. There are two ways to get into the territory by car – one is from Olandų street another from Vainiūno street – that can be used to access inner buildings and service areas of the Hall Block (Event Block).

The territory is split into two zones:

- 1) Recreational – public zone with greenery on the South side which includes main outdoor artistic and recreational activities.
- 2) Compact urbanized zone with following parameters:

2.1 Building area – 9596,74 m²; density – 20,2%; intensity – 45.26%

2.2 Volumes of the buildings:

STAGE I.	Theater and Cinema faculty block	25 374 m ³
STAGE II.	Theory block	17 603 m ³
STAGE III.	Music faculty block	22 228 m ³
STAGE IV.	Hall Block (Event Block)	29 778 m ³
STAGE V.	Administration block	7 985 m ³
STAGE VI.	Dormitory	15 240 m ³

2.3 Areas of the buildings:

STAGE I.	Theater and Cinema faculty block	4 780 m ² (+ 955 m ² for infrastructure)
STAGE II.	Theory block	2 348 m ² (+ 2428 m ² for car park)
STAGE III.	Music faculty block	4 236 m ² (+ 260 m ² for infrastructure)
STAGE IV.	Hall Block (Event Block)	3 395 m ²
STAGE V.	Administration block	1 046 m ² (+ 1110 m ² for car park)
STAGE VI.	Dormitory	3 448 m ²

- 3) Car parking zones: 1. By the main entrance from the Olandų street – designated for day-to-day use (staff, students, guests, dormitory residents – 200 cars) 2. By the entrance through Vainiūno/Parako street - car park (staff, service personnel – 50 cars) and bicycle storage. In case of events car park by the Olandų street (next to the undertaking) can be used.

Construction and materials

Construction system – column and slab framework made of reinforced concrete. It is noted, that local building material production should be used. Monolithic columns and slabs should be chosen according to the character of the space. In order to reduce the use of resources and the price of the project, partial use of prefabricated construction elements is recommended.

Smart technologies

The use of Smart House technologies for controlling microclimate and ensuring sustainable building management is strongly advised:

- Smart heating system – allows separate control of temperature for every space, adjusts to the scheduled use of every building and space inside.
- Smart and economic lighting system – use of led lamps combined with motion sensors is recommended.
- Smart shutter and skylight system – connected with light and temperature sensors, allows control of lighting and temperature.

Sustainability

One of the most important task of temporary architecture is to ensure sustainable design, while rationally using nature's resources and protecting the environment. Efficient energy management in the building must be ensured. Also it is important to choose effective insulation materials and to implement the use of smart technologies.

All the spaces are fit into compact volumes. Façade openings can be closed with shutters that have good quality insulation layers (e.g. vacupor).

Longevity of the building materials and resistance to the atmospheric conditions as well as physical damage must be taken into account.

Construction stages

Compact urbanistic layout of the new LMTA campus allows construction to be carried out in stages.

STAGE I. Restoration of Parako street, reconstruction of the listed utility building, forming car park by Parako – Vainiūno street, building Theater and Cinema faculty, developing greenery.

STAGE II. Theory block.

STAGE III. Music faculty.

STAGE IV. Hall Block (Event block).

STAGE V. Administration block.

STAGE VI. Dormitory, final environment refurbishment – amphitheater and outdoor stage.

Buildings in every stage are connected with previously built blocks with the galleries on the third floor which connect to the corridor and hall system thus strengthening inner connectivity for students and staff.

Building cost

STAGE I.	Theater and Cinema faculty block	4.780.000	€
	+ infrastructure and environment	797.000	€
STAGE II.	Theory block	2.348.000	€
	+ car park	1.229.000	€
STAGE III.	Music faculty block	4.236.000	€
	+ infrastructure	263.000	€
STAGE IV.	Hall Block (Event Block)	6.771.000	€
STAGE V.	Administration block	1.046.000	€
	+ car park	550.000	€
STAGE VI.	Dormitory	2.441.000	€
	+ environment	1.698.000	€
	TOTAL	26.159.000	€